

S I M O N I A.

(a) S. Th. 2. q. 100. a. 1.
(b) S. Anton. 2.
p. 1. c. 5. s. 1.

S Anctus Thomas (a) definit SIMONIAM ihsis verbis; *Simonia est studioſa volun-*
tas emendi, vel vendendi aliq[ui]d ſpirituale, vel ſpirituale annexum. Quam defi-
nitionem ſic interpretatur S. Antoninus (b); *Studioſa dicitur, id est deliberata:*
nam ſola deliberatione rationis potest committi iſtud peccatum, ſed non punitur iudicio
Eccleſia; niſi procedat ad extra.

Quando definitu a Sancto Thoma Simonia, *studioſa voluntas emendi, vel ven-*
dendi aliq[ui]d ſpirituale; nomine emptionis, & venditionis intelligitur omnis con-
tractus non gratuitus.

Addit laudatus S. Doctor: *Vel ſpirituale annexum: Quales ſunt reditus, & fructus*
Beneficiorum, & quale eſt ius iſdem gaudendi. Neque enim iſi tantummodo simoniaci
funt, qui voluntatem studioſam gerunt emendi aliq[ui]d mere ſpirituale, pura gratiam,
aut quodlibet aliud donum Spiritus Sancti: verum etiam iſi, qui ſuam pecuniam, vel
quid aliud tantumdeſt valens pro aliquo ſpirituale nonniſi eo animo offerunt, ut illud
ſpirituale convertant in ſuum temporale commodum; quemadmodum Simon magus (qui),
inquit Urbanus II. (c), non Spiritum sanctum, quo ipſe erat indignus, ſed donum Dei
emere voluit; ut ex venditione ſignorum, que per eumdem fieret, multiplicatam pecuniam
lucraretur. Atque inde eſt, quod, quando S. Petrus verbis ihsis eum allocutus eſt: Pe-
cunia tua tecum ſit in perditionem; illum nonniſi avaritia, gloriæque, & honori cu-
pideſt arguerit: Nec Apoſtolus, ſubiicit laudata Papa empionem Spiritus Sancti, quam
bene fieri non poſſe noverat: ſed ambitionem quatuor talis, & avaritiam, que eſt Idō-
lorum ſervitus in eodem Simone exhortauit, & eum maledictionis iaculo perciſſit.

Sive temporale, quod offertur, detur tanquam premium Beneficii, ſive tantum-
modo, ut incitamentum ad illud idem obtinendum; Simonia crimen perinde con-
trahitur; quemadmodum declaravit Innocentius X. damnatorio iudicio, quod 2.
Martii 1679. dedit in duas propositiones, quibus contrarium afferebatur.

Simonia duæ ſunt species. Una quidem Divino jure prohibita; Altera vero,
jure tantum Ecclesiastico.

Quia jure Divino Simonia prohibetur, eſt, cum datur res aliqua temporalis ad
rem aliquam acquirendam, que ſuapte natura ſpirituale eſt: qualia ſunt Sacra-
menta: aut que rei alieui ſpirituale annexa eſt; qualia ſunt Beneficia, & Vafa ſacra.

Simonia juris Ecclesiastici ea eſt, que Canonibus tantummodo prohibetur, &
cum, etiamsi praeceſt non detur temporale pro ſpirituale, aliquid tamen admittitur,
quod idem fere eſt, ut, quando quis auctoritate ſua privata Beneficium, cu-
jus titulo gaudeat, pro alio Beneficio permittat: Siquidem ejusmodi permittatio
plurimis Summorum Pontificum Decretalibus interdicatur (d). Talis etiam foret
emprio alicujus officii, ſeu ministerii, quo ius obtinetur Ecclesiastice jurisdictionis
exercenda. (e).

Quia Simoniariuſ duæ species iterum dividuntur in Simoniā mentalem, Si-
moniam conventionalē, atque Simoniā realē.

Simonia mere mentalis; hoc eſt, que ſuam effectum non ſortita eſt, tota po-
ſita eſt in ſola voluntate perverſa ejusdem committendæ, nullo præterea acceden-
te actu extero, qui vel verbis expreſſis, vel tacite ſignificetur.

Simonia conventionalis ea eſt, in qua præter perverſam voluntatem, quam
quis jam antea gerebat, accedit aliqua conventione culpabilis, ſive ſit verbis expre-
ſa, ſive tantummodo tacita: Quia de re ſcire opere premium eſt, ſi ejusmodi Si-
monia non eſſet, niſi mere conventionalis, neque ei ſuam effectus accesseret; quo-
niā, verbi gratia, ejusdem pœnituit, & ipſa fuit revocata, ac refiſſa; ſi tunc
non incurri in poenas latas adverſus Simoniacos. At vero, ſi ſuam effectum ha-
buerit ex parte alterutris contrahentis, ſeu pacientis; tunc eam non eſſe tan-
tum conſiderandam, tanquam mere conventionalē.

Simonia realis, ea eſt, in qua conuentio Simoniaca, de qua fuit conuentum,
ex utraque parte completeret; dando nimurum temporale pro ſpirituale.

Explicabimus poſtea tres alios diverſos modos, quibus committitur illa Simo-
nia, que dicuntur a manu, ab obsequio, & a lingua, de qua ſermonem facit S. Gre-
gorius relatus in Canone ad marginem indicate (f). Quia de re poſſunt etiam
adiri S. Petrus Damianus (g), Gregorius VIII. (h), & S. Thomas (i).

Est tandem ultima species Simonia, que dicuntur confidentialis, que omnino ſpe-
cie diversa eſt ab iis, de quibus ſumus locuti, quamque Pius IV. (k) & Sanctus
Pius V. ut pernicioſiſſimam damnaverunt, ac præterea declaraverunt, Beneficia-
rios, qui ſunt ejusdem confidii atque participes, ſpoliandoſ effe ſuis Beneficii,
& officiis Ecclesiasticis, fierique ad quævis alia poſſienda, niſi interveniente le-
gitima aliqua diſpenſatione, poſſuſt inhaſiles.

Quæ

S I M O N I A.

395

Quia simonia ſpecies conſiftit in pacto vel verbiſ expreſſo, vel tacito, cedendi in
gratiā alterius tertii Beneficium, quod obtentum eſt, aut aliquam partem fru-
ctuum de eodem percipiendorum, ſeu ei, qui Beneficium contulit, ſeu cuivis al-
teri, quem deſignaverit, rependendi (a).

Innotescit ex ſexaginta novem decisionibus, que ſubsequuntur, tum innumeris
proptermodum, variisque caſus, in quibus incurri potest in crimen simoniae, tum
quas poenas ius decernat adverſus simoniacos. Verum, ut ea de re uberiori etiam
intelligantur habeatur; neceſſe eſt ſcire, quid ſenſerit Clerus Gallicanus congrega-
tus in Regiis ædibus S. Germani in Layo anno 1700. Quod quidem facile collige-
retur ex cenſura, qua Illuſtrissimi noſtri Gallicani Praefuleſ notaverunt tres pro-
poſitiones pernicioſiſſimas, atque ſcandalofiſſimas, quas in medium proferre quidam
auctores auiſ fuerunt, ad vindicandoſ ab omni profluo peccato, in iis etiam caſibus,
quibus ne locus quidem tergiuersandi ullatenus relinquitur, eos, qui Beneficia ope
simoniae conſequuntur. Eniguit & propositioſ, & cenſura, que iſdem inuſta fuſt.

P R O P O S I T I O L X I X.

Non eſt contra iuſtitam, Beneficia Ecclesiastica non conſerre gratis, quia Collator
conferens illa Beneficia Ecclesiastica, pecunia interveniente, non exigit illam pro
collatione Beneficij, ſed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conſerre
non tenebatur.

P R O P O S I T I O L X X.

Date temporalē pro ſpirituale, non eſt Simonia, quando temporalē non datur,
tanquam preium, ſed dumtaxat tanquam motivum conſerendi, vel efficiendi ſpi-
rituale, vel etiam quando temporalē ſit ſolum gratuia compensatio pro ſpiritu-
ali, aut econtra.

P R O P O S I T I O L X X I .

Et id quoque locum habet, etiam ſi temporalē ſit principale motivum dandi ſpi-
rituale; imo etiam ſit finis iſp[er] ſei ſpirituale, ſicut illud pluris aſtimetur, quam
res ſpirituale.

C E N S U R A.

Ha propositioſ temeraria ſunt, ſcandalofa, pernicioſa, erroreſ: Hæresim Simonia-
cam facra Scriptura, Canonib[us], & Pontificiis Constitutionibus reprobatam
mutato tantum nomine, per fallacem mentis, ſive intentionis directionem, inducent.

Quarum propositioſ prima jam anteua fuerat a Sacra Facultate Theologica
Parisiensi, & tandem a Summo Pontifice Alexandro VII. condemnata. Secunda
vero, atque tercia etiam jam fuerant notatae cenſura e Lovanienib[us] Doctořibus
anno 1657. atque a Summo Pontifice Innocentio XI. postmodum quoque repro-
bate fuerunt.

C A S U S P R I M U S.

P OTAMONIUS Epifcopus Gallicanus ſuffra-
gans Parifiensis, cum ad eum pertineret
collatio Beneficii cuiusdam ingentis, annexam
habentis curam animarum, & vacanti, animo-
que ſuo adiicit, illud idem non concedere niſi
ei, quem foret compertus digniori: inter il-
los, qui viſi ſunt ipſi magis idonei & capaces, ad
illud poſſidendum, ſex potiſſimum electis Sacer-
dotibus declaravit, futurum, ut conſeret pra-
dictum Beneficium ei ex eius, qui in concurſu, cui
vult, illos omnes adieſſe die 15. menſis proxime
ſequenti, ſeſe pre ceteris exhibitoribus eſt erudi-
tione doctrinaque ſuperiorum. Sedulus unus ex
feſu praediſis, qui timet, ne Sylvanus unus ex
competitoribus, propter ſuam, qua plurimum va-
let, praedaram eruditione atque doctrinam tum
ipſi, tum ceteris praecellat: centum ei duploſe
aureos offert, ea conditio, quod ad concurſum
non fit praef[er] adiutorum. Quam oblatam ſibi pe-
cuniā, ſimilque impoſitam legem Sylvanus ac-
cepit, & Beneficium aſsequitur Sedulus. Num
in ea conuentione, & que conventionem fecuta
eſt, executione occurrit aliqua simonia? Inter-
cederent etiam aliquod Simoniæ vitium, ſi Sedu-
lius, ad impediuendum, ne veridi conducerentur
Sylvano, qui curſorem extraordiňarum Romam
festinavifſet, praediſi Beneficii impetrandi cauſa,
antequam concurſus haberetur, quandam pe-
cuniā ſumma, qua praefat, meritorum excellen-
tiam

cenſuſ ſumma alicui veredariorum praebiti
tradidiffet?

R E S P O N S.

Sufficit vel etiam ſimpli notitia definitionis
Simoniae, qualen cam tradit atque explicat S.
Thomas, quem jam multoties appellavimus, ut
apertum fiat in primo caſu veri nominiſ occu-
rere reale Simoniaem. Evidet enim vero nonne
palam fit, a Sedilio praedictum Beneficium
non obtentum fuſſe, niſi quia Sylvano reper-
dit pecuniā, ut illud idem conſequetur; qua-
nam ergo ratione, quonamve praetextus ve-
lamento poſſet a simoniae vitio vindicari: ſequi-
dem in eo potiſſimum reponita ſit eſſentia ſi-
moniae, ut tradatur pecuniā, vel quodlibet a-
liud pecuniā preio aſtimandum, ſive hoc
ipſum conſideretur ut preium, vel incitamen-
tum, ſive etiam ut gratuia compensatio, ut ad
aliquod Beneficium perveniat, aut ut res ali-
qua ſpirituale, vel que ſpirituale annexatur,
poſſit obtineri: Ut nihil ea de re dubitationis
ſupererit queat, confulenda fuit auſtoritatū te-
ſimoniae, que retulimus in decisionibus, que
lectoriſbus inferioris occurſent, queque hic loci
refere ſupervacaneum eſt: atque revera quidem
Sedulus Sylvano dando centum duploſe
aureos, nihil aliud agit, quam in rei veritate
ab eo emere ius, quod iſe competitor propter
ſumma, qua praefat, meritorum excellen-
tiam

tiam videtur fibimetipsi iam afferuisse ad Beneficium, quod ipse Sedulus sperabat, a se obtinendum fore, quodque re ipsa sibi obtinet, ea ratione illum removendo a concurso. Non potest igitur a simonia virtio ullatenus excusat.

Quod pertinet ad alterum casum, in quo Sedulus largitione corrupit fidem alijcujus veredictiorum praebitoris, vel alijcujus cursoris, ut obstat, ne supplicatio sui competitoris Romanum opportuno tempore perveniret, censimus, de eadem ratione judicandum esse, ac de priori causa; siquidem vere locus sit propugnandi, a praedicto viro non obtineri Beneficium, nisi quia pecuniam tradidit eo potissimum fine, ut moram afferret cursori, quem Sylvanus iussus competitor animo habebat Romanum properare; neque ab eo alia ratione praeditum Beneficium obtineri: quae quidem abunde iustificare, ut coram Deo Simoniacus, iustificaque concius esse convincatur.

Ut, quod hic loci de proposita utraque difficultate afferimus, lettori peripetius fiat; juvat tantum adire, qui ea de re differunt insigniores Theologos, ac potissimum Doctores de Sacra Facultate Theologica Parisiensis, qui omnes unanimi consenserunt docentes sequentes propositiones.

Exigere, dare, accipere, aut promittere aliquid temporale pro Beneficio Ecclesiastico obtinendo, sive per modum pretii, sive per modum morvi, aut gratiæ compensationis, simonia crimen est. Quibus verbis utuntur plerique Theologi Parisiensis, ad doctrinam suam de exprimendam. Qui manus aliquad, aut officium data pecunia, aut alia re pretio estimabilis sibi comparat a intentione, ut Beneficia obtineant, Simoniacus est. In praedita propositionibus nevertheless occurrit, quod non communiat in pulvrem, intercluso quocumque tergiversationis aditu, vana frivolaque ingenii acuminis adinventa ab illis indulgentioribus laxitoris moralis disciplinae fautoribus, qui toti incubuerunt in eo potissimum, ut et hominibus placientia proponerent, & eorum cupiditatibus obsequenter. Finem igitur dicendi facimus reverendis adeo auctoritatum testimoniorum innixi, & conclusimus, siquidem in duobus propositis causibus Sedulus nihil aliud intenderit suam pecuniam tradendo, quam ratione tam reprehendenda pervenire ad Beneficium, quod appetebat; eum vero Simoniacus esse; ac mereri, quamobrem subeat peccatum, quæ Simoniaci ipso jure inducantur.

C A S U S I I .

THEOPOMPA designatus Archiepiscopus Mardinæ Urbis Mesopotamiae, (que sub appellatione Diarbekzjam circumfertur,) nec valens illum dignitatem sua munus annexum exercere, quin primo quidem iunam 1000. libarum præsentis, ac numerata pecunia Mehemedi Bacha Turca, praedictæ Provinciae præfecto per solvit, potesse sine periculo incurrenti in crimem simoniae dignitatem istam Archiepiscopalem ea ratione conquei?

R E S P O N S .

Praedictus casus nec factus est, nec de industria excoigitatus; vidimus ipsi Parisorum Archiepiscopum quedam de iisdem tum Regione, tum Urbe, cui sacra peragenti plures ministravimus, qui ad istam civitatem accesserat, ut enteretur ex his ergotionibus, quas accipiebat, pecuniam illam ingentem confiare, quam ab eo Provinciae Præfectus exigebat. Quamobrem abs non est alienum, ut difficultati proposita facimus latus, cuius endatio potest aliunde afferre utilitatem non mediocrem doctrinæ Christianæ praeconibus apud populos Orientis, inter quos casus prædictus sèpè occurrit.

Ut propositam ergo difficultatem dissolvamus, respondemus, utendum esse diffinzione. Nam vel Theopompa electus fuit legitime ab Episcopis provincialibus Maerdinæ, aut ab aliis electionis iure gaudentibus, vel non fuit legitime electus: si legitime fuerit electus: acquisivit jus in re, hoc est jus obtinuit potiendi illa dignitate; potuitque statim a confecta sua elezione, eaque confirmata, in possessionem venire praedita dignitatibus, & annexas eidem functiones exercere, juxta illud, quod definitur in Decretali Alexandri III. (a), quæ data est a (a) Alex. III. Praefato Papa in tertio Concilio generali Lateranensi, atque in plurimis aliis Decretalibus, (b) Cam. in cunctis & in cunctis, Not. p. de elect. &c. §. 1. ibidem ad marginem indicantur, nec alijs quisvis infidelis minister possint nisi ex vexatione profusa aperiuntur impeditre, ne conferent, & in possessionem sua dignitatis inducatur; nec quidquam ab eo exigere, ut utriusque licentiam fieri obtineat; si vero non posset aliquo

jure sibi acquisito uti, nisi pecunia summan solvendo, quam Mœhemus ab eo exigit, ei profecto licet, abque periculo contrahendi criminis ullius Simoniae, eamdem per solvere, ut ea ratione sese expiat ab iniquiori illa vexatione, qua torquetur, quamque aliquo non potest ullatenus vitare. At e contrario, si non fuerit legitimè electus, & Mœhemeti largitus istam pecuniam summan eo fine, ut dignitatem Archiepiscopalem praeditam adipiscatur, manifestum est, ex nimis illa, qua feret, ambitione eius incidere in Simoniacoem statim: atque ea ratione incurrire in peccatis, quas Se. Canones Simoniaci indexerunt, quippe qui non sit in eo minus reprehendens, quam Jason, frater Onis, Menelaus, & Lysimachus, de quibus sermonem (b) in facilius laetare Scripturæ (b) qui dignitatem Summi Pontificis Iudiciorum numerata presentique pecunia sibi comparaverunt.

Que nostra decisio roborari confirmarique plurimum potest ex usu, quem Imperatores auctoritate suæ profus abentes, olim induxerunt in Ecclesiam, exigendo, & cogendo sibi ab iis rependi quendam pecuniam summan, qui fuerant electi Summi Pontifices, priusquam coronarentur. Qui perverius usus, ac violentiarum plarimque coactus per multa saecula steterunt ad Pontificatum usque Sancti Gregorii Magni. Ut enim tunc temporis non perolvabant Summi Pontifices pecuniam summan, que ab eis exigebatur, nisi ut se redimerent a manifesta vexatione, atque licentiam obtinenter exercendarum functionum, que supræme eorum dignitatibus annectebantur, que libertas ac licentia eis omnino ante denegabatur; certissimum est, ab iis nullam Simoniacoem commissam fuisse, cum solvabant pecuniam, que ab eis iniquiora ratione exigebatur: ac consequenter idem rationis argumentum extendendum esse ad Archiepiscopum, de quo quæstio proponitur; si, quemadmodum supponimus, ex praescripto Canonum fuerit electus, sicut electus ille fuerat, quem Parisorum vidimus ab annis ultra quinquaginta.

C A S U S I I I .

PONTITIANUS Sacerdos, Doctor, & Professor Theologicus, vir singularis omnino pietatis, & præclaræ eruditio commendatissimus præsentatus fuit ad Curam de S. Rufo ab Irénæo, qui ejusdem est Patronus Præsentator. Requirit deinde lumen via ab Episcopo, ut in possessionem praedita Curia venire; & præfatus Prælatus illi ei denegavit ex salsa, & iniquiori sufficiione, quod sanam Doctrinam non teneret. Pontitianus repulsum ejusmodi habens, tanquam iustitiam vexationem, ab eadem sese posse expedire, ratus est pecuniam aliquam largiendo; quod quidem executus est, dando scilicet secretario Episcopi viginti nummos aureos,

reos, qui sic egit; ut ipsi collationem & iusta prædictæ Curae concedi obtinuerit. Nonne ita pecunie largitio quendam olet speciem Simonie?

R E S P O N S .

Non sufficit, ab aliquo jus acquisitum esse, postulandi, sibi conferri quoddam Beneficium, quod quidem sibi appellari solet: *jus ad rem*, ut ipse possit a vexatione quantumlibet injusta se le redimere. Præterea namque oportet habeat *jus in re*: hoc est jus Beneficium potiendi. Atqui Pontitianus ex instrumento sua præsentationis nullum adipiscit jus gaudenti Beneficium, ad quod nominatus est: quippe qui sibi ejusmodi non valeat, nisi ex Institutione Canonica, obtinere; id est, ex collatione Episcopi, juxta regulam illam juris: *Beneficium Ecclesiasticum non potest licet sine Institutione Canonica obtineri*. Ad quam regulam Glossa, (a) sic habet: *Institutione autem, est iuri Canonico in Ecclesiastico Beneficio tribueri, & iure communi ad Episcopum spectat* (b); Quibus addit, illis verbis: *non potest licite, significari summam omnino necessitatem Institutionis Canonice, & vocabulum Heire non considerandum esse nisi quatenus adjungam ex abundantia, superabundat*. Id enim dicitur S. Augustinus (c): *quod licite posse*, prosequitur citata Glossa fulta auctoritate S. Thomæ (d): *addendum est præterea iure* (e). Atque insufflata doctrina S. Thomæ (e): addendum est præterea iuxta mentem Patrum octavi Concilii Toletani, quod celebratum est anno 652. fatus fuisse, ut quis anat ematis opprobrio subiiceretur, ab eo datum fuisse aliquid temporale, quo facilius ad sacerdotium promoveretur (f).

Denique ut decisionis huiusce veritati robur adiicitur, commemorari potest auctoritas summorum Pontificum Alexandri VII. & Innocentii XI. Quiorum prior suo decreto condemnavit 24. Septembris gressum 1665, perniciosam istam propositionem, quam qui quodlibet facilius ad sacerdotium promoveretur (f).

(f) Quicunque dñe in regno suo auctoritas summorum pontificum adiicitur, commemorari potest auctoritas summorum Pontificum Alexandri VII. & Innocentii XI. Quiorum prior suo decreto condemnavit 24. Septembris gressum 1665, perniciosam istam propositionem, quam qui quodlibet facilius ad sacerdotium promoveretur (f).

Denique ut decisionis huiusce veritati robur adiicitur, commemorari potest auctoritas summorum Pontificum Alexandri VII. & Innocentii XI. Quiorum prior suo decreto condemnavit 24. Septembris gressum 1665, perniciosam istam propositionem, quam qui quodlibet Theologi Morales non erubuerant, asserta in gratiam simoniacoem (g). Non est contra iustitiam, Beneficium Ecclesiastico non conferre gratis, quia Collator conferre illa Beneficium Ecclesiastico largitus. Non ergo locus ei fuit, cur repulsa istius Prælati consideraret ut iustitiam vexationem, a qua se le redimere, accedente pecunia, sibi licet; utpote *jus in aliunde succurreret*, implorando auctoritatem Metropolitani, ut ab eo obtineret, quod ab Episcopo tentabat, iustitie sibi denegari.

Ex quibus inferendum est, siquidem conferri sibi Curam non obtinuerit, nisi tradendo pecuniam Secretario, ab eo commissari fuisse simonia crimen, similiter etiam promittere fuisse peccatum qualcumque, quibus Ecclesia foler in simoniacois animadvertere, que, ut apertum erit in dissolendo calu Telemacus, in eo constabit; ut t. nulle sit atque profusa iritate provisiones. 2. in Excommunicationem incurritur. 3. in suspensionem. 4. in nullam habilitatem illius possidendi Beneficium, quod transactum est. 5. & in obligationem restituti fructus, quæ de eodem percepti fuerunt: ut fusiis alibi obtinuerintur.

C A S U S I V .

JUDAS animo habens obtinere quendam Curam vacante, cuius Juvenalis erat Præsentator, & certo sciens, Juvenali nummorum opus esse, ut qua morabatur, item repelleret: ei dono dedit tristitia nummos aureos to fine, ut benevolentiam ipsius sibi conciliaret, & eum induceret ad concedendum sibi prædictum Beneficium, licet illud ab eo verbis expressis non petivisset. Quod res ipsa Juvenalis, ut gratiam referret, ei concessit, atque jure ipsius præsentationis Judas obtinuit, de eodem sibi provideri, ac deinde in possessionem illius se inducit. Num in eo contraxit aliquam culpam simoniae?

R E S P O N S .

Constat, ut crimen admittatur simoniae, non necessarium esse dare temporale pro spirituali, aut vice verâ, tamquam pretium, quo spirituali ratione eadem ematur, quæ frequentari solet in contractu venditionis & emtionis. Sufficit etenim pro spirituali dari temporale, vel pro temporali spirituali, tamquam motivum, aut tamquam principali finis, & non gratuitum.

Ratio est, quia hæc est propria simoniae natura atque essentia, quod quis velit obtinere spirituali, mediante aliquo temporali, vel aliquo temporali adipisci per aliquod, quod spirituale sit: ut docet S. Bonaventura (d), qui proposita sibi ista questione, num simoniacois sit hereticus: respondet, eum veri nominis hereticus esse, si, cum vendit, aut emit rem aliquam spirituale, eam judicet pretio pecunia estimabilem, atque ejusmo-

(b) Apolo-

gia moralium

Theolog. pag.

16. 2. cap. 2.

2. 1. q. 1.

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

participa-

tionis Christi

Corporis &

Sanguinis alle-

gium, ex quo

illam confit

exercitabili

Christi perpe-

nitatem, atque

praedictam Curam, vacantem offert Landrico, ea
lege, quod ei largiatur 50. nummos aureos. Qui
quidem Landricus existimat, se in eis esse in-
telligentissimum quæ spectant ad simoniam, & per-
suadimus habens, futurum ut in simonia crimen
inciderit, si populatorum nummos aureos donaret: fa-
cias habet cedens illi, etiam exhibito jureperando,
promittere: nihilominus animo, proflus definitus,
futurum ut promissa non exolveret. Antonius pro-
missa fidens, a tradit instrumentum presentatio-
nis, quam in ipsius gratiam confevit: vi cuius ille
was impetrat provisiones, & le se inducit in pos-
sessionem praedicti Beneficii. Verum Antonio pollo-
modum ab eo requirenti, ut vocis fidem exhiberet,
respondit sibi non licere, quos ei fuit pollicitos,
rendere 50. nummos aureos: quoniam tibi renun-
ciatum, est se le promissa non posse servari, quin
semiperfici simoniaci labia inficiat, & conque-
neras suas provisiones nullas efficiat. Qua de re que-
ritur, utrum vel ex solis promissis, quorum qui-
dem Landricus fidem dedit, sed quibus stare ei
animus nullatenus erat, constituantur confitius ali-
cujus simonie?

(1) Con-
Mediol. l. par-
a. tit. 11. que
collat. bess-
ficiatum.

S.

Nullus est ambigendi locus , quin Landricus & Antonius se reddiderint in calu proposito criminis simoniae confessio & participes . Cuius assertio- nis ratio aperta est . Etenim juxta doctrinam S. Thomae (a) , essentia simoniae tota in eo reposta est , ut obtinatur Beneficium , aut quidvis aliud spirituale , interveniente vel pecunia , vel qualibet alia re temporali : ut jam monimus in decisione precedenti . Porro five res illa temporalis nunc actu & de facto detur , five tantummodo promittatur , semper verum est , acquiri spirituale , ipso temporali interveniente , quando spirituale obtinetur vi datae fidei temporalis aliquando tradendi , neque accidente promitto , illud spirituale non ob- tinetur : ut contingit in specie proposita , in qua Landricus non potest conferui Beneficium , quod eidem Antonius offert , nisi data fide , futurum ut illi dono donare scilicet numeros aureos . Uterque igitur perinde simoniacus est , neque alia ratione dis- fertur utriusque criminis , nisi quia crimen simoniae , fallaciam perjuriam criminibus Landricus cumulat .

Ininde est, quod Ecclesia non prohibuerit tantum, ne pecunia daretur, ad obtinendam Beneficia: sed ne vel etiam promitteretur: ut colligimus ex Concilio quodam, quod Urbanus II. labente undecimo saeculo in Apuliam indixit, & cui presentes adfuerunt 70. Episcopi, & duodecim Abbatibus. Qui Praetati sic loquuntur: *Sanctorum Patrum sententis confona sentientes*, Dei & Apostolorum eis parte praeclimos, *no quis alterius dato, vel promiso, vel prelio, vel servio in intentione impenso, vel precibus, Episcopalem nitatur assequi dignitatem*; nec ullus *ex praetato tenore indulget*. Hoc modo etiam de omni Ecclesiastica dignitate, *vel officio, Apostolicae potestatis auctoritate praefigimus*. Alias & dator & accepior proprii
(1) *Expositio de concilio apuliano*

ordinis dignitate præiventur. (b)
Atque eodem principio fultum octavum Concilium Toletanum relatum in Canone, quem in decisione praecedenti laudavimus, (c) eum declarat anathematis opprobrio condemnatum, qui propter accipendam Sacerdotii dignitatem aliquod temporalis præmium obtulisset.

Quæ eadem veritas confirmationem iterum accipit ex quadam decretali, quam Alexander III. in-

pit ex quadam decretali, quam Alexander III. inscritbit Archiepiscopo Toletano, (*d*) de quadam Episcopo, qui, ut sibi a sereris suffragia cujusdam Archidiaconi, & alterius alicuius Clerici, quibus agentibus, eligi posset Episcopus, utriusque promis-

rat, futurum ut nō Beneficia conferret, in qua laudatus summus Pontificis declarat, eos omnes esse simoniacos, & quæ simoniacis indicuntur, iidem penitus esse multostandos. *De hoc autem, inquit, quod Episcopus Exoniensis (e), Archidiacono Beneficia, & cuidam Clerico ante electionem suam Prioratus dictius promisit, ut uterque consentiret eidem; tue prudentie respondemus, quod, si manifestum est, cumdem Archidiaconom & Cleric*

estet, ut, Ludovica nolente ei commodare predictos centum nummos, suam resignacionem recessisset: Verum in eo casu neuter incurritest in nullam ex pars Canoniceis, quae simoniacis indicuntur: quoniam in eisdem nunquam incurritus proper simoniam mere mentalem (a), ut postea observabimus.

C A S U S V I

ATTILIUS. Sacerdos sece dedit in ministerium Eleemosynarum apud quemdam Administrum Regni, id potissimum intendens, ut post aliquos annos in predicto ministerio completos, agente viro isto nobilissimo, abbatiam aliquam afferreatur. Officis suis egregie fundis est per integrum decennium; ac, præter 400 libras anni dispensat, quod percipiebat, ultra 1000 libras de patrīis suis rebus per illud spatium temporis impendi, tum in facienda plurima itinera, quæci ex officio suo incubuit habere, ut in aula verilare cum prædicto Regni administrō, tum ut munidere libet, propter ministerium, cui addicebatur. Tandem confecutus est Abbatiam, cui census annuus 400 librarum annègreditur. At indecepit eum aliqua religio, quod earatione iuiset illud Beneficium adeptus, & quæcum, num sua agenda ratio simoniam aliquatenus non redolecat?

R E S P O N S E

Exsistamus, futurum ut posset ab omnipotente
suis simoniacis vitio vindicari Attitius, si fisi tan-
quam primarium ac magis principalem finem pro-
polusserit, cum primum sepe cedit in ministerium
Ecclesiasticum apud administrum Regni praedictum,
ipius rebus domesticis consuleat, quantum ad ea, quae pertinent ad spirituale regnum,
& quibuscumque officiis, quae ministerio suo an-
nectuntur, ergoque simoniacum fide perfungi;
quamquam secundarium ac minus principale finem
habuerit, si utrum fortasse aliquando, ut sic sepe
digne laudabiliterque genes meretur, quammo-
brem aliquod Beneficium obtinaret. At, siquidem
id primario ac potissimum intenderit, ut
supponitur, ut ad aliquod Beneficium sibi viam
aperiret, tum ipso ministerio, quo perfundurus
erat apud virum illum nobilissimum, tum etiam
fumptibus extraordinariis, quos eo fine admisit,
ut ei grator fieret, quoque procul dubio non
fecisset, nisi fuisset innixus Isp*e* ad destinatum
animo propositum aliquando pervenienti: nul-
lus ambigendi locus superesse debet, quia ita
ratio, qua fuit ius, mihi obtinet Abbatianum,
quam vir ille nobilissimus eidem attulit, simoni-
acum omnino redoleat. Teneendum enim est,
totuplici modo posse simoniacum peccatum admitti,
quotplex recentetur divisa simoniacae species.
Porro fecit hoc primum caput est simoniacae
generatio consideratur, ut Beneficium non detur
gratuito, sic ex ipso, quod quis aliquid tempo-
rale repedit, ad illud idem consequendum, simoni-
acae labem contrahit; p*ecuniam* donet,
aut quidvis aliud tantumdem valens; quod S.
Gregorius Papa dicit *manus a manu*: five laudes,
afflatitudinalis, seu preces adhibeat; quod ap-
pellat *manus a lingua*: five tandem operam suam
eo fine praebet; quod laudatus lumen Ponti-
fex vocat *manus ab obsequio*. Quae quidem omnia
prolequitur in Canone quadam, quem Gratia-
nus refert (*C.* & in quo sic legitur: *Cum iukum*
secundum, per manus ab obsequio; quantum ad ter-
tium, per manus a manu.

Beatus Cardinalis Petrus Damiani Ostiensis
Episcopus (d) eadem materialm praefuerit stilo (d) s. Petri
tam perspicuo, tam firmis rationibus, rationeque
Damiani
Epist. ad
Cardinales
Episcopos Collaterales S. Sedis; ut confidamus futu-
rum, ut non displiceat lectoribus, quae a de re hab-
bit, hic loci eorum oculis subjici. Enigma quod
ratione loquitor interpretando extum Ita, quem
citat S. Gregorius, in quo Propheta ait, oportet
ut vir manus suas ab omnibus munere excutiat,
& vacuas omnino ferret atque puras. Plane pro-
phetica sententia sic exponitur, ut tria dicantur mu-
nerum genera, scilicet, manus a manu: manus ab
obsequio: manus a lingua. Siquidem manus a mu-
nione, percutia; manus ab obsequio, obedientia sublie-
tio: manus a lingua, favor adulatio: & cum ab unoquoque horum manus excutientibus Propheta
denuntiet; omnibus his manus implicantur convinci-
tur, qui nascenda dignitatis ambitu postulatum
sublimatum casta fecerunt. Nam dum in vehiculis
acquirendis, diversorumque sumptuum apparatuibus
non modica summa profunditur, bis procul-dubio
data pecunie obnoxius inventur. Addit idem S.
Cardinalis: Qui etiam nulli dubium, quin ex ob-
sequio prebeat, cui facultas affecta sub tanto labore
is inirens fasce defudat. Postremo, dum Domino suo
blandiri, eisque voluntati congerere per omnia nit-
titur, sepe ipsi quibusdam aulatores favoribus as-
fentur. Deinde sic agnit idem B. Petrus Damiani.
Porro autem quisquis in dandis, accipendis
digreditur Ecclesiasticis, una dumtaxat earum,
qui predestant sunt, peccate corrumperit, simoniaca
honestos teneri crimen judicatur. Concluditque
vir sanctissimus hunc modo: Quam ergo sui effe-
tent excusationem, qui licet verbis non contraverint
renalis p*ecunia* p*ecunia* commerciis; operatione tamen, non vero,
sed omnibus his probante leviores iurisdicti: non enim

(b) s. Gregorius in c. Sante nonnulli, 124.
x. q. 1. l. 33.

prolegitorum in Canone quadam, quem Gratianus resert (b), & in quo sic legitur: *Cam iustum virum describeret Prophetæ, aut (Beatus) qui exercevit manus suas ab omni munere. Neque enim dicit: qui excutit manus suas a munere; sed adiunxit; ab omni: Quia aliud est manus ab obsequio, aliud manus a manu, aliud manus a lingua. Manus quippe ab obsequio, est subiectio indebita impensa: manus a manu, pecunia est: manus a lingua, favor.*

Quæ guidem varia manerum genera quascumque varias res temporales complectuntur, quæ dari possunt, ab obtinendam rem aliquam spirituali, ut observat S. Thomas, & simoniae crimem omnino contrahit, eo ipso, quod quis adhibito vel etiam uno ex tribus istis variis manerum generibus, aliquid Beneficium consequatur.

eulis se mundos esse confidant, qui licet metalla vibrantia non appendunt, pretium tamen pro suscipientis honoribus per subdictionis obsequio quedam quafi talenta persolvunt. Plurimum tamen juvat meminisse, que eo loci prosequuntur prefati SS. Doctores, non esse intelligenda, nisi de iis, qui eo potissimum animo sibi aliqui ministerio afringunt apud potentiores & magnates, ut Beneficium aliquod ea ratione consequantur.

Est observandum, 1. Circa tres simonianum species, de quibus agit S. Thomas, Jus non accipiendum est, nisi de sola simonia a manu, cum quæstio est de subeundis pannis Canonici, quæ statuunt ibidem aduersus simoniacos: adeo ut in casu, quo simonia tantum procedit a lingua, vel ab obsequio, non incuratur in penas, quæ Jus simonianum indixit, neque adeo impetrabilia sunt eorum Beneficia. 2. Nihilominus eum, qui conlectus est al quod Beneficium, adhibita ea simonia, quæ dicitur alingua, vel ea, quæ nominatur obsequio; veri nominis titularem illius non est in foro interiori conscientie & coram Deo; atque consequenter ab eodem non posse praeditum Beneficium tutta conscientia nec resignari, nec retineri; nisi licentiam ea de re a suo Confessario ex causa aliqua legitima obtinerit, vi nimis juris, quo gaudet Confessarius unsequeque, ut penitus inficiata interiora facta sibi pertinet, de iudeum ferat judicium.

C A S U S VIII.

LUCILIUS Sacerdos ac Theologus Doctor apud quemquam Episcopum ingressus est, ministerio funtus Vicarius Generalis, vel Doctrinae Christianæ Proconsul apud populos universales praediti Episcopi Diocesanos, id sibi proponent tanquam principalem finem, futurum ut totus sic incambens functionibus ejusmodi, quæ sunt mere spirituales, posit ea ratione conetur aliquam ex Dignitatibus vel Præbendis, quæ annexe sunt Ecclesiæ Cathedrales. Num finis illa quamdam simonia, quoddam ve vitium non habet annexum?

R E S P O N S .

Quod intendit animo Lucillus vitio certissime non caret; quoniam, ut ait S. Bernardus (a), naturale rerum ordinem invertit, adhibendo res spirituales, ut media, quorum ope perveniat ad temporale, & ea ratione referendo finem ad media; cum & contrario media fini subiecta; hoc est, ipsi Deo & Ecclesiæ familiando, ut habeat, unde valeat sustentari; cum potius eo potissimum fine vita sustentanda sit, ut & Deo, & Ecclesiæ dignus famulatus exhibatur. Qui ... Evangelizat, ut manducet, per verbo nimi ordine cœlibibus terrena mercurat, inquit laudans Sandus. Eaque de causa sibi docet S. Thomas (b): Clericus, qui vadit ad Ecclesiæ principaliter propter retributions, quas recipit, tanquam finem sibi operis, committit simoniam. Quæ ipsimis sunt verba memorati Doctoris Angelici, qui iterum alibi sic habet (c): si enim būjūmodi distributiones recipit, quæ finem sibi operis principaliter intentum; simoniam committit, & ita malitiae peccat.

Ex quibus idem inferri debet de iis omnibus, qui eo animo duci, equo fine primario ac magis principali quodammodo accensi, sunt in ministerio vel apud aliquem Episcopum, vel apud alium quilibet, ad quem pertinet nominatio, seu collatio plurimorum Beneficiorum; quamquam eorum ministerium totum in officiis mere spiritualibus reposuit sit; quando scilicet idpotissimum ac super omnia sibi proponunt, ut possint ea ratione sibi viam aperire ad aliqua beneficia.

At contrario, si id animo maxime, primarioque intendant, ut & Divinam gloriam juvent, & ipsius Ecclesiæ prospiciunt, dum obsequium ei impendunt, a quo sperant sibi conlecturos esse aliquod Beneficium; profecto non potest iis simonie crimen imputari; quamquam finis eorum minus principalis, qui dicitur a Theologis inten-

C A S U S X.

DIDACIUS, Decanus de Ecclesiæ Cathedrales Marburgensis, temporalibus quibusdam Beneficiis complexus est Jacobum Canonicum de eadem Ecclesiæ, & quodam alios ex suis Collégis cum eo potissimum animo, ut eos sibi redderet proprios atque favorabiles, & in partes suas ea ratione traheret; non quidem in eo quidam ad privatum suum commodum attendens; sed id intendens tantummodo, ut tum consulat Divinæ gloriæ, tum Ecclesiæ juvet, & proximi salutem. In deliberationibus ac conclusionibus, quæ habentur in Capitulo, in quibus Jacobum, & praeditos alios Canonicos sibi sepius adversarios fuisse, expertus est: Nonne in eo incidit in atque simonia speciem?

R E S P O N S .

In ejusmodi causa S. Thomas (f) ne simonia quidem umbras agnoscit; En qua ratione suam ea de re sententiam aperit, infusa quarta quæstio, ne quolibet. Si Beneficium temporalibus aliquis aliquem allicit, ut cum favorabile sibi reddat, non intendens gloriam propriam, sed gloriam Dei & proximi salutem, laudabile est ... Deus etiam aliquos temporalibus beneficiis allicit, at benagendum. In Ecclesiæ etiam, quodam temporalium distributionibus allicitur aliqui, ad Ecclesiæ de-

S I M O N I A .

serviandam: non quod premium accipiant; sed sunt quedam secundaria illectiva, ad servendum Deo. Quam eamdem doctrinam idem S. Doctor iterum habet in suo decimo septimo Opusculo, in quo sic ait: Si qua alia Beneficia terrena dicuntur conferantur, ut ex hoc ejus familiaritate capiata provocetur ad melius, non est illicitum; est autem illicitum, si aliquipatio, vel conventio interveniat, aliquin si non licet aliquem per temporalia Beneficia provocare ad aliquod spirituale bonum; illicitum est, quod in quibusdam Ecclesiæ causis diffunduntur his, qui ad Divinum officium accedunt. Quibus rationum argumentum omnino patet. Didicimus in propria specie in nullum profus incidiisse simonia peccatum, in qua, quemadmodum supponimus, nulla pactio, nulla conventione intervenerit illum inter & eos, quibus beneficia quedam temporalia ex fine consulti, ut eisdem totis sibi devictis adjungentur.

C A S U S XI.

Quidam Episcopus habet apud se quedam Ecclesiasticum ab eleemosynis, qui ei plurimum ab annis multis impedit obsequium, & cui maxime peroptaret, propter præstitam ab eo bonam operam, Beneficium aliquod conferre. Potest-ne ejusmodi mercedem ei rependere ablique periculo incurrendi in aliquod simonia peccatum?

R E S P O N S .

Ut solvatur proposita difficultas, distinguendum est cum S. Thoma (g) duplice generis obsequio, quod potest quis Eleemosynarius Episcopo, fuit exhibere: Prioris generis obsequium, illud est, quod ordinataria spirituale; hoc est, ad Divinam gloriam, vel ad utilitatem Ecclesiæ, vel ad auxilium eius Ministrorum; ut sunt obsequia, que impenduntur ab Officialibus, Promotoribus, Vicariis Generibus, Praedicatoribus, & aliis ejusmodi; posterioris generis obsequium illud est, quod nullatenus ordinatur ad res spirituales; Quale fuit obsequium, quod prædictus Eleemosynarius exhiberet Episcopo, quantum ad administrationem ipsius rei familiaris, aut rerum ipsius consanguineorum, vel quantum ad agendas apud Judices causarum habeat finis ille, quem intendit; adeo ut eam ob causam debat impediri, quominus de prælato Prioratu disponat in favorem Joannis?

R E S P O N S .

Equidem in eo non occurrit veri nominis Simonia, quod quis cuidam sibi consanguineo Beneficium gratuito conferat ob eam præcisæ, qua propendit in illum, voluntatis inclinationem; quidem pro collato Beneficio nihil quidquam rependatur; & in ea re reperitur tantum illicita & carnalis collatio, ut loquuntur S. Thomas (f). Nihilominus tunc veri nominis est Simonia (g), art. 5, ad 22. quando Beneficium conferatur, accende pædo & quin etiam vel iola intentione principali movente, futurum ut is, cui de eodem providetur, sit collatoris consanguineorum necessitatibus aliquando subveniens. Non potest igitur Alexander, nisi dicendum a recta conscientia conferre Joanni prædictum Prioratum cum ea intentione, quod ipsius consanguineis in summa veritate angustia constitutis provisurus sit. Si tamen aliquis dat Beneficium Ecclesiasticum aliqui hoc pædo, vel intentione ut exinde suis consanguineis provideat, est manifesta simonia. Quæ decisio & ipsimis verba sunt laudati Doctoris Angelici.

C A S U S XIII.

ARCHAMBALDUS Præsentator jCuræ de S. Celerino quendam Sacerdotem ad prædictum Beneficium nominavit rationem habens tantummodo eujusdam sibi familiaris amici commendationis, de cetero nullatenus attendens ad proprium illius meritum, in cuius gratiam a te Beneficium postulatum est. Numquid præfatus Præsentator ex ejusmodi nomination non impegit in simonia, præfatur, si fuerit Ecclesiasticus, qui Beneficium sit omnino indignus?

R E S P O N S .

Nullatenus ambigit S. Thomas, (g) qui occurrat in proposito calu manifesta simonia. Sic enim ea de re propriam suam mentem aperit: Manus a lingua dicitur, vel ipsa manus perire ad favorem humanum, qui sub prelio cadit; vel etiam preces, ex quibus acquiritur favor humanus; vel contrarium erit, & ideo si aliqui principaliiter ad hoc intendit, simoniam constitit; videtur autem hoc principaliiter intendere

(a) S. Bernard. de vita & mortibus Clericorum. c. 5.

(b) S. Thom. quodlib. 8. q. 22. in corp.

(c) Idem quodlib. 8. q. 6. 2. 11.

(d) S. Greg. Papa in can. Ecclesiasticis. 67. 32. q. 22.

(e) Alexander III. in cap. cum effect. 12. 1. 2. simonia, &c.

(f) Concil. Rom. tit. 20 de simonialis & Educatur. n. 7. 1.

S I M O N I A .

402

qui preces pro indigno porrecessas exaudis. Unde ipsum factum est simoniacum.

Fatendum est tamen, si, cui de Beneficio prouidetur, vere dignus fuerit, tunc omnem profus abesse simonia speciem; licet eidem Beneficiu non conferatur, nisi proper preces alienas, & alieius amici commendationem; quia subest causa legitima, nimurum meritum illus, cui ei Beneficium concedatur: nihilominus, si nec ad ipsius meritum attenderetur, & Beneficium non conferetur, nisi praepice proper favorem & respectum tantummodo humanum, & propera quod haberetur commendationis solus cuiusdam amici ratio; sicut supponitur contingere in praesenti, quam discutimus, specie, vel ex sola vitiola intentione, quae intendetur, incurritur in peccatum simoniae. Quid etiam docet Angelus Scholæ, cum sic addit: *Si autem preces pro digno porriganter, ipsum factum non est simoniacum: quia subest debita causa, ex qua illi, pro quo preces porriganter, spirituale aliiquid confertur. Tamen potest esse simonia in intentione: si non attendatur ad dignitatem personæ, sed ad favorem humanum.*

Quam eandem doctrinam fuisse etiam alibi quantum dist. 25. o. 3. art. 3.
(a) Idem ibid. 22. s. Greg. lib. 2. Epist. 17.
(b) Item ibid. 9. monach. 17.
(c) Idem cit. lib. 2. Epist. 18.
(d) Item ibid. 9. monach. 17.
(e) Hieron. in 6. 57. Etate.
C A S U S X I V .

JEREMIAS Collator Beneficii cuiusdam illud concessit Leofrido viro proflus dignissimo, id potissimum intendens, ut, quæ sibi respondenda debatur ob electam ejusmodi personam, omnium bonorum approbationem, laudationem atque exultationem inde conquequeretur. Quia de re quæstionem proponitur, utram, quod prædictus Collator contraxit ex sibi proposito tam vitiolo fine, peccatum censeri non possit ipsius esse simonia labes?

R E S P O N S .

Si Jeremias id sibi proponeretur tanquam finem primariam atque principalem, quemadmodum supponitur, ut sibi colligeret humanam extimacionem; crimen admisit Simoniz mentalis; siquidem in eo casu dici non possit, ab eo concessum gravitudo fuisse Leofrido prædictum Beneficium. Ita affirmatur a S. Thom. (f): *Qui enim dat aliquod spirituale pro favore vel laude acquirenda, non est dubium, quia simoniā committat. Quæ propria sunt S. Doctoris verba, qui in eo totus contentit S. Gregorii Papæ (g) condemnantur, ut simoniā, quicunque pro humana tantum gratia, & cum animo, ut ab hominibus laudentur, facios ordines conferunt. Sunt nonnulli, ait laudatus Parter, qui quidam numerorum grāmīa ex ordinatione*

non accipiunt, & tamen sacras ordines pro humana gratia largiuntur; atque de largitate eadem, laudis tantummodo retribuionem querunt: hi nimurum quod grāi acceptum est, gratia non tribuant; quia de impenso officio sanctitatis nummum expectant favoris. Jam vero eadem ratione, quantum ad presentem materiam, judicandum est de Beneficis, ac de facies ordinibus; quippe sint utroque res vere spirituales, quæ consequenter & gratuito, & sine mercede nullius temporalis intuita conferenda sunt.

C A S U S X V .

JUNIANIUS cogitans quamdam alegati capellaniam-Sacerdotalem, quam suis avunculus possebat, & cuius aliquando conquequanda spem fieri faciebat; ex consilio suscepit quicunque Sacros ordines, ut posset impetrare, de eadem sibi provideri: atque inde sibi suppetret, unde vivetrum cum facultus tum fortunatus. Num ipsius intentio fuit ab omni vito simoniace labis expurgata?

R E S P O N S .

Concilium Tolosanum (b) celebratum est (b) Concil. & osto Episcopis sub Pontificatu Videris II. re. Tolos. can. 5. gante vera Henrico I. Rege Galliarum, anno (Labb. tom. 1056. sic habet: *Statutum item Sanctæ Synodus, ut s. Concil. col. 1550.*) si quis Clericorum, adipiscendæ Abbatis causa, Monachus effodus fuerit ad ipsum honorem, ad quem aspirabat, nullatenus accedit; quod si praedictum datum quibuscumque modis interveniat premio, nec quarumlibet personarum patrocinio constabat. Quod idem etiam in alio loco repetit (c), scribens ad quendam Numidiam Primate, cui nomen erat Adeodatus. Eam vero rei iustificationem afferit in libro nono suarum institutionum moralium, (d) quod assentientiuncula, famam, benevolentiæ, & obsequia, quæ praestanda sperantur ex eorum parte, quibus conseruntur gratiae spirituales, veri pretii loci sunt, quod percepitur in solutionem rei aliecius, quæ fuerat fidē vendita; quam ob causam debent imprimitus cavere Beneficiorū dispensatores, si justitia veletique meritum, ut & suas manus, & suum animum exerciant ab omni favore humano, & quocumque proprii commodi respectu. Tres vero sunt acceptiones munera, iuueni laudatus Sanctus Papa, ad quas ex fraude fisiatur. Munus namque a corde, est captatio gratia a cogitatione. Munus a ore, est gloria per favorem. Munus a manu, est premio per donationem. Sed juxta, quippe ab omnī munere manus excutit: quia in eo, quod recte agit, nec ab humano corde inanem gloriam, nec ab ore laudem, nec a manu recipere donationem querit. Licit etiam audire, quod ex de re proficitur S. Hieronymus in commentario, quem scriptit in Isaiam Prophetam. (e)

C A S U S X I V .

Si Jeremias Collator Beneficii cuiusdam illud concessit Leofrido viro proflus dignissimo, id potissimum intendens, ut, quæ sibi respondenda debatur ob electam ejusmodi personam, omnium bonorum approbationem, laudationem atque exultationem inde conquequeretur. Quia de re quæstionem proponitur, utram, quod prædictus Collator contraxit ex sibi proposito tam vitiolo fine, peccatum censeri non possit ipsius esse simonia labes?

R E S P O N S .

Atque ea de causa Synodus Exonensis acta a Petro Quivil civitas ejusdem nominis Episcopo, anno 1287 regnante Eduardo I. Rege Anglie, vacante vero fide Romana propter obitum Honori IV. eos omnes adhortatur, qui spirant ad Sacros Ordines, ut cautiissime in semetiplos delendant, animum penitus inspecturi, quo potissimum in ea re ducuntur, iudicemque notum facit, ab ipsis non posse, fine peccato simonia, Sacros Ordines fulciri, si id sibi tantum proponerint, ut sibi de quibusdam Beneficiis a proprio suo Episcopo provideatur. En ipiusmodi prædicti Concilii verba: (f) Item ad propriam recurrente conscientiam, quo fine ad Ordines aspirent, ut Deo. (g) Ecclesiæ virtutisq; gratiosus famelensur; non pro temporali questru, nec Beneficiis suis Ordinatioribus extorquentur; quoniam tales simoniacos repugnamus.

Quæ tamen ad eos extendenda non sunt, quibus Beneficium non habetur, nisi ut medium quodam, ad intervolum Ecclesiæ; quicquid alius intendunt, quam Divinam tantummodo gloriam, & salutem proximi; sed de his dumtaxat intelligenda sunt, qui eadem ratione, quæ Junianus, in Beneficiis

S I M O N I A .

403

iporum Decretalibus, inter quas ex illa Decreta- li, quam Alexander inscribit Episcopis Exonienti & (f) Vigorniensi, indubitate & omni tergi- veratione superius habemus ea de re argumen- tum. In ea namque agitur de Clerico quodam, qui de Beneficio litigat cum quibusdam Religio- sis, quibuscum pactus erat, futurum ut eodem desisteret ea conditione, quod ei perfolverent tres agentes besses, ad impensas praestandas, quas prie contulerat, ad illud idem impetrandum: Quia re cum supplicationem apud Papam habuissent summis Pontificis eorum petitionem ut illicet repudiavit istis verbis: *Cum pridem Procurator Prioris & Monachorum de Aeris, & P. Clericus pro causa, que inter eos prædictum P. ac fratrem ejus. ... veriebat super Ecclesia (g) Capella de L. ad noctram presentem accusant, inter se conven- runt, quod eidem P. pro expensis, quas fecerat, tres marchæ agenti solvereantur; & idem P. huius cederet, & a Monachorum infestatione cesaret: cumque compositionem auctoritate Apostolica petere con- firmari; non tam non duximus admittendam pro eo quod videbatur pravam illicite passionem speciem con- tinere. Et vero, si tolerarent ejusmodi conven- tiones, sic ad simoniā aditus undeque pan- derent, ut ejusmodi impunitus admittendus locus ex omnibus istis praetextum velamentis accipere- ria, & quoniam velo crimini ejusmodi turpitudi- no, quoniam velo crimini ejusmodi turpitudi- no, quoniam velo crimini ejusmodi turpitudi-*

(f) Alex. III. in cit. Cum pridem.

(g) S. Aug.

1. a. de fern.

Domini. c. 16.

teu num. 55.

Concl. 2. de fern. in monte. c. 16. teu num. 55.

(h) S. Bernat. declamat. in hebreo. Ec- ce nos. &c.

(i) Conc. Rom. an. 1056. Can. 7. (Labb. tom. 9. Con- cilliorum pag. 1100.)

(j) Catech. Conc. Trid. de Sacram. Ordina- nis 8. 7.

seculari, qui in eis conseruntur, in quo posse ei provideri de Sacerdotali Capellani, cuius aliquando possidenda spem ejusmodi ipsius ins- criebat. Ita centur quidam insignioris nota Canonista, (K) qui contendit, eos, qui non sufficiunt ordines nisi ut Beneficii aliquod obtineant, (X) Faganus. Decretalium. Munus namque a corde, est captatio gratia a cogitatione. Munus a ore, est gloria per favorem. Munus a manu, est premio per donationem. Sed juxta, quippe ab omnī munere manus excutit: quia in eo, quod recte agit, nec ab humano corde inanem gloriam, nec ab ore laudem, nec a manu recipere donationem querit. Licit etiam audire, quod ex de re proficitur S. Hieronymus in commentario, quem scriptit in Isaiam Prophetam. (e)

C A S U S XVI .

PALLADIUS Parochus de S. Lamberto conditionem offert Lucio prædicta sua Curia eidem resignandæ ea Legi, ut ei refundat 20. libras, quas ipse de suo solvit pro suis provisionibus e Curia Beneficium deinde suum in favorem Cæsaris resi- gnavit ea conditione, quod ab isto Resignatario fibi refunderetur summa 600. librarum, quam, in extrahendas prædictas duas Cameras, impendi- dit; & summa 100. librarum, quam in premium empti horti perolvit. Nihilne vitii reprehenden- dum est in ista resignatione?

R E S P O N S .

Manifestum est, prædictam resignationem esse omnino simoniacam. Dux etenim prædictæ Cam- erae & hortus memoratus jure proprietatis ipsi Beneficio cedunt, atque in ejusmodi partem ve- nient. Beneficium igitur ipsum emitur, proprie loquendo, cum pecunia traditur pro ista ac- cessione Curialibus eisdibz adjuncta, & pro horto, quem ipsem Rutilius Curialibus fundis, vel ex ipso etiam contractu emporonis, addixit. Præ- rexa vero, si prædictæ due Camere necessariae non fuerint, atque eas ad suum tantummodo priva- tam utilitatem curaverit construendas: nullo ju- re potest, quas in accessionem ejusmodi contulit, impensarum præstationem accipere. Si autem non tantum ei forent utiles, sed etiam omnino necel- lari, ad ipsius habitationem, incumbebat ipsius Paracianis eisdem propriis suis impensis extru- das curare, ut statutum est Arresto Supremi Se- natus Parisiensis 12. Decembri 1540. Et alio Ar- resto Supremi Senatus Britannie minoris 22. Au- gusti 1556. & etiam duobus aliis Arrestis Parla- menti Tolotani 16. Februario 1639. & 25. Maii 1643: quæ omnia prædicta Arresta concordant cum Edicto Blesensi, Edicto Melodunensi (g), Decla- ratione mensis Februario 1651. & Declaratione 18. (g) Edict. Bles- sensis art. 52. Edict. Melo- dun. art. 3.

(h) Commen- tario. Cleri- ci. 2. 22.

(i) Conc. Rom. Tom. III.

(j) Bonifac. LinCan. Quan- pio. 2. 1. q. 2. Alexad. III. in Cap. Confess. 4. & in Cap. Super. 7. de transfor- matis. L. tit. 12. Et in cap. Comprimit. 4. de pati. cit. lib. 3. tit. 35. Cælestino III. in cap. Præterea. 20. de transfor- matis. Lucius III. in cap. Præterea. 9. cod. tit. Urban. III. in cap. Quæstum. 5. de rerum permutatione. lib. 3. tit. 19. Innoce. III. in cap. Tua nos. 20. de simoniā. 2. 1. tit. 3. Gregor. IX. in cap. Præterea. 8. de pati.

summi lubenire necessariis ea de re impensis, jux-

(g) Edict. Bles- sensis art. 52. Edict. Melo- dun. art. 3.

(h) Commen- tario. Cleri- ci. 2. 22.